

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1983-1984

15 MEI 1984

VOORSTEL VAN DECREET

— van de heer L. Vanvelthoven C.S. —

houdende regeling van de milieueffectrapportering

AMENDEMENTEN

1. AMENDEMENTEN

voorgesteld door mevrouw M. Van Puymbroeck C.S.

Artikel 4

Dit artikel vervangen door wat volgt :

„Artikel 4

De Vlaamse Executieve kan op eigen initiatief of op verzoek van de vergunningverlenende overheid, van de betrokken gemeente of gemeenten of van belangstellende groepen of individuele burgers, een MER eisen voor bepaalde intenties tot handelen die krachtens dit decreet als niet m.e.r.-plichtig worden beschouwd. Wanneer de Vlaamse Executieve niet wenst in te gaan op een dergelijk, bij aangetekend schrijven geformuleerd verzoek, moet zij haar beslissing motiveren. "

VERANTWOORDING

Er zijn situaties denkbaar waarbij een milieu-effectrapport wenselijk is voor bepaalde ontwikkelingen die in een normale situatie misschien niet behoeven onderworpen te worden aan de milieu-effectrapportering. Voor dergelijke gevallen is het van belang dat de Vlaamse Executieve alsnog een milieu-effectrapport kan eisen, hetzij op eigen initiatief, hetzij op initiatief van andere overheden. Het is van kapitaal belang dat de burgers, die mogelijk het slachtoffer kunnen zijn van deze negatieve effecten, dergelijke activiteiten kunnen laten onderzoeken op hun milieugevolgen. Het decreet op de milieu-effect-

Zie :

139 (19814982)

- Nr. 1 : Voorstel van decreet
- Nr. 2 : Advies van de Raad van State
- Nr. 3 : Amendementen

rapportering moet dit MER-recht (dit is het recht om een milieueffect-rapport te eisen voor bepaalde activiteiten) uitdrukkelijk toekennen aan milieuorganisaties en aan individuele burgers.

Dat is ook het standpunt van de milieubeweging in ons land en op Europees niveau. (zie : Proposition de loi organique de la procedure d'évaluation d'impact sur l'environnement, Groupe de Travail Juriste, Inter-environnement en BBL, Brussel, 30.01.1979).

Artikel 23

A. In het eerste lid op de vierde regel de woorden „dertig dagen” vervangen door de woorden „negentig dagen”.

B. In het tweede lid op de eerste regel de woorden „dertig dagen” vervangen door de woorden „negentig dagen”.

C. Een vijfde lid toevoegen luidend als volgt :

„ Wanneer de m.e.r.-plichtige activiteit grensoverschrijdende gevolgen heeft, wordt de termijn van het openbaar onderzoek op zes maanden gebracht. Het MER-bureau beslist over het al of niet grensoverschrijdend karakter van de daaraan verbonden milieueffecten. ”

VERANTWOORDING

De termijn van 30 dagen die voorzien is, is veel te kort om een grondige publieke discussie te voeren over bepaalde activiteiten die waarschijnlijk zeer aanzienlijke effecten voor het milieu kunnen hebben. De door ons voorgestelde minimumtermijn komt overeen met wat verdedigd wordt door de milieubeweging op nationaal en Europees vlak : zie onder meer de „Nota aan de Belgische Regering en aan de Belgische leden van het Europees Parlement betreffende de EG-Richtlijn, Bond Beter Leefmilieu, Brussel, 1980 en het „Proposition de loi organique de la procedure d'évaluation d'impact sur l'environnement” van Inter-environnement en Bond Beter Leefmilieu, Brussel, 30.01.1979.

Artikel 27

Een tweede lid toevoegen luidend als volgt :

„De Vlaamse Gemeenschap en de ondergeschikte besturen mogen geen financiële noch andere voordelen toekennen ten behoeve van activiteit die onderworpen zijn aan de m.e.r.-plicht, vooraleer de procedure werd doorlopen. ”

VERANTWOORDING

Het volstaat niet te bepalen dat in afwachting van het doorlopen van een m.e.r.-procedure, geen vergunning mag worden afgeleverd voor m.e.r.-plichtige activiteiten. Er moet ook duidelijk en ondubbelzinnig worden bepaald dat de overheid geen andere engagementen neemt m.b.t. deze activiteiten waardoor een gemotiveerde keuze op basis van de informatie over de milieugevolgen zou worden gehypothekeerd.

Artikel 30

De eerste twee regels vervangen door wat volgt :

„De vergunningverlenende overheid stelt”.

VERANTWOORDING

Steeds zal de overheid haar besluit moeten motiveren vanuit milieuoverwegingen.

Artikel 31

Dit artikel weglaten.

VERANTWOORDING

De inspraak over een milieu-effectrapport verschilt wezenlijk van de inspraak over een vergunningsaanvraag. Terwijl tijdens de inspraakronde over een ontwerp-milieu-effectrapport toegezien wordt op de juistheid van de beschreven milieugevolgen en naar de mate van volledigheid van de ontwikkelde alternatieven en keuze mogelijkheden, wordt tijdens de inspraakronde over een concrete vergunningsaanvraag ingegaan op de vraag naar de aanvaardbaarheid van het, eventueel na m.e.r., weerhouden alternatief vanuit milieuoogpunt en op de milieubeschermende maatregelen die moeten worden opgelegd. De bevolking moet de kans krijgen zich uit te spreken over de aanvaardbaarheid van het door de initiatiefnemer weerhouden alternatief en over de op te leggen exploitatievoorwaarden. Ter vervanging van het thans bestaande openbaar onderzoek over de vergunningsaanvraag zou kunnen overwogen worden het openbaar onderzoek te organiseren over de ontwerp-vergunningsvoorwaarden zodat een kritische opvolging van het overheidsbeleid mogelijk wordt.

Artikel 32

Dit artikel vervangen door wat volgt :

„Artikel 32

Alle documenten zijn in beginsel openbaar. De initiatiefnemer van een m.e.r.-plichtige activiteit kan tot geheimhouding verzoeken van bepaalde gegevens op grond van commerciële of industriële overwegingen of op grond van het openbaar belang. Het MER-bureau beslist daarover bij gemotiveerde beslissing. Iedereen kan gedurende een periode van veertig dagen deze beslissing betwisten bij de Vlaamse Executieve.”

VERANTWOORDING

Wij opteren zeer duidelijk voor een volledige openbaarheid van bestuur. In bepaalde gevallen kunnen er goede redenen zijn om bepaalde gegevens niet publiek te maken. Om deze geheimhouding tot een verantwoord minimum te houden is voorzien in bovenstaande regeling.

M. VAN PUYMBROECK

L. DIERICKX

F. GEYSELINGS

II. AMENDEMENTEN

voorgesteld door de heer J. De Mol

Artikel 8

A. Op de eenentwintigste en de tweeëntwintigste regel de woorden „ de verwachte bijdrage tot de tijdelijke en permanente werkgelegenheid” vervangen door de woorden „— de

verwachte sociaal-economische gevolgen voor de betrokken streek”.

VERANTWOORDING

Op een recente studiedag (Algemeen Nederlands Kongres-Vlaams-Nederlandse Werkgroep Leefmilieu : „Milieueffectrapportering (m.e.r.) in Vlaanderen en Nederland”, UFSIA-Antwerpen 25.02.1984) bleek nog eens dat een milieueffectrapport niet kan voorbijgaan aan de sociaal-economische gevolgen van geplande activiteiten waarvoor een milieueffectrapportage wordt ondernomen. Uit de praktijk blijkt trouwens dat sociaal-economische elementen onmogelijk uit een MER kunnen worden gebannen, die komen bijvoorbeeld toch mutatis mutandis aan bod bij het beantwoorden van de vraag of een bepaald alternatief al dan niet redelijk moet worden geacht. Uiteraard mag daardoor het hoofdaccent niet gaan liggen op de sociaal-economische problematiek. Een ruime opvatting van het begrip „milieu” (bio-fysische en sociaal-economische) naar Amerikaans voorbeeld is echter wel gepast. Dergelijke opvatting wordt in de praktijk ook in Groot-Brittannië gehanteerd.

B. In fine de volgende woorden toevoegen :

— een overzicht van de leemten in de beschrijving, samen met een expliciete vermelding van de aangewende milieu-impact-analyse-methodes.

VERANTWOORDING

Naar Nederlands voorbeeld zou in het milieu-effectrapport moeten aangegeven worden welke leemten in de beschrijvingen zich voordoen tengevolge van het ontbreken van de benodigde gegevens. Dat moet de beslissingsbevoegde overheid in staat stellen rekening te houden met de bestaande onzekerheden terzake. In plaats van de gebruikelijke analytische milieu-onderzoeken komt het er in de milieueffectrapportering op aan om op een synthetische of samenvattende wijze effecten van het geplande voornemen en de in aanmerking genomen alternatieven te identificeren, te beschrijven en te beoordelen aan te geven. De zogenaamde milieu-impactanalyse-methoden voldoen hieraan en pogen op een verstaanbare en begrijpelijke wijze de verzamelde gegevens naar de besluitvoerders en naar het brede publiek toe te vertalen, waardoor een afweging mogelijk wordt.

Artikel 18bis (nieuw)

Een nieuw artikel 18bis invoegen luidend als volgt :

„Artikel 18bis

§ 1. De initiatiefnemer van een m.e.r.-plichtige activiteit moet, schriftelijk, het voornemen tot het opmaken van een MR overmaken aan het MER-bureau.

Het MER-bureau stelt de administratie voor de ruimtelijke ordening en het leefmilieu en de andere, bij besluit van de Vlaamse Executieve aangewezen, bevoegde overheidsbesturen, in kennis van het voornemen.

§2. Het MER-bureau maakt melding van het voornemen tot het opmaken van een MER in ten minste één lokaal dag- of weekblad en in het Belgisch Staatsblad.

§3. Alle organisaties die wensen geraadpleegd te worden bij het opmaken van een MER, melden dit aan het MER-bureau. Het MER-bureau brengt deze organisaties schriftelijk op de hoogte van het voornemen tot het opmaken van een MER.

§4. De specifieke richtlijnen met betrekking tot de inhoud van het MER, zijn ter beschikking van elke burger of organisatie, die zijn of haar opmerkingen hierop kan overmaken. Binnen zestig dagen na de schriftelijke kennisgeving door de initiatiefnemer, stelt het MER-bureau de richtlijnen vast. Deze richtlijnen hebben

onder meer betrekking op de wijze waarop de in artikel 8 vermelde gegevens nader moeten worden uitgewerkt.

VERANTWOORDING

Het voorgestelde artikel 18bis is geïnspireerd op de artikels 41k tot 41n van het Nederlands Wetsontwerp Uitbreiding van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne. (Regelen met betrekking tot de milieu-effectrapportage) (Tweede Kamer der Staten-Generaal, 1980-1981, stuk 16.814). In Nederland heeft men, in navolging van het sinds 1979 in de VS van kracht zijnde „scoping-proces”, vastgesteld dat, wat de inhoud van een milieu-effectrapport betreft, een nadere afbakening van de inhoud van het op te stellen MER, noodzakelijk zal zijn. In een concreet geval zullen er derhalve richtlijnen moeten gegeven worden over de te beschrijven alternatieven, over de beschrijving van het milieu dat potentieel beïnvloed wordt, over de toe te passen methoden en technieken en over de toespitsing daarvan op voor de besluitvorming over de voorgenomen activiteit van belang zijnde punten. Om tot die richtlijnen te komen is het noodzakelijk dat in ieder geval overleg wordt gevoerd tussen de initiatiefnemer en het bevoegd gezag. Daarnaast zal ook voor derden (burgers, milieu-organisaties) in de vooroverlegfase de mogelijkheid moeten bestaan meningen omtrent de gewenste inhoud van het MER kenbaar te maken. Na het overleg met de initiatiefnemer, het MER-bureau, de bevoegde overheidsdiensten en derden, worden de richtlijnen met betrekking tot de gewenste inhoud van het MER vastgesteld. Deze richtlijnen hebben grote betekenis voor de initiatiefnemer. Daardoor weet hij waarop hij zich in zijn concrete geval moet richten, zodat het risico van een negatief uitvallend toetsingsverslag van het MER-bureau (art. 25) wordt verkleind. Hiermee wordt tevens tegemoetgekomen aan de slotresolutie van de studiedag over de milieu-effectrapportering (Vlaams-Nederlandse werkgroep Leefmilieu ANC, UFSIA-Antwerpen, 25.02.1984).

Artikel 23

In het tweede lid op de eerste regel de woorden „dertig dagen” vervangen door de woorden „zestig dagen”.

VERANTWOORDING

Een openbaar onderzoek over een milieu-effectrapport betreffende een activiteit met mogelijks aanzienlijke gevolgen voor het milieu, kan niet binnen een periode van een maand tot een goed einde worden gebracht. Deze termijn is zeker te krap berekend wanneer men vaststelt dat het openbaar onderzoek in het kader van de vergunningsverlening (artikel 31) zou wegvallen. Een termijn van 60 dagen lijkt een absoluut minimum. Eventueel kan overwogen worden om de termijn voor behandeling door de betrokken gemeenteraden gelijktijdig te laten verlopen (art. 24).

Een nieuw hoofdstuk VIIbis met een nieuw artikel 31bis invoegen luidend als volgt :

„Hoofdstuk VIIbis

Evaluatie

Artikel 31 bis

De administratie voor de ruimtelijke ordening en het leefmilieu onderzoekt de gevolgen voor het milieu van pilootprojecten waarvoor een MER werd opgemaakt, wanneer deze activiteiten worden ondernomen of nadat zij werden ondernomen.

De initiatiefnemer van dergelijke activiteit is verplicht aan bovengenoemde administratie desgevraagd alle medewerking te verlenen en alle inlichtingen te verstrekken die het redelijkerwijs voor het verrichten van dit onderzoek behoeft. Bij besluit van de Vlaamse Executieve kunnen regelen worden gesteld met betrekking tot dit onderzoek, met betrekking tot het daarover uit te brengen verslag en met betrekking tot de bekendmaking van het verslag en de op basis daarvan genomen maatregelen.”

VERANTWOORDING

De voorgestelde tekst is geïnspireerd op de artikelen 41ak tot 41ao van het Nederlands Wetsontwerp tot Uitbreiding van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Regelen met betrekking tot de milieu-effectrapportage) (Tweede Kamer der Staten-Generaal, 1980-1981, stuk 16.8 14) en op artikel 11 van het Voorstel voor een richtlijn van de Raad betreffende de milieu-effectbeoordeling voor bepaalde openbare en particuliere projecten (Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen, Nr. C 169/14 van 9.7.1980).

Postevaluatie moet beschouwd worden als een integraal onderdeel van het milieu-effectrapportage-proces.

Enerzijds kan door zo'n evaluatie worden nagegaan of in het concrete geval de daadwerkelijk optredende gevolgen binnen de grenzen blijven van de voorwaarden die deel uitmaken van het besluit dat op basis van het MER werd genomen. Er kan bovendien nagegaan worden of de in het MER opgenomen prognoses juist zijn.

Anderzijds zullen evaluaties van concrete gevallen nuttige informatie kunnen opleveren voor de evaluatie van de toepassing van het instrument m.e.r., zodat van de opgedane ervaringen bij latere MER'en gebruik kan worden gemaakt. Het tijdstip waarop of de frequentie waarmee de evaluatie zal moeten plaats vinden is niet op uniforme wijze vast te stellen. De beste oplossing is dan ook dat de bevoegde overheid in haar besluit over een m.e.r.-plichtige activiteit aangeeft wanneer en op welke wijze de evaluatie zal plaatsvinden.

Postevaluatie hoeft niet voor alle projecten. Het voornaamste doel is om vanuit de wetenschappelijke invalshoek na te gaan of de vroeger bepaalde effectenbeschrijvingen en beoordelingen overeenstemmen met de werkelijkheid, waardoor informatie vrijkomt die ondermeer en vooral van belang is bij milieu-effectrapportering van gelijkaardige projecten. In meer algemene zin kan gedacht worden aan het opzetten van postmonitoring-programma's van het betrokken milieu om deze postevaluatie door te voeren.

Met dit amendement wordt tevens tegemoetgekomen aan de slotresolutie van de ANC-studiedag over de m.e.r.

J. DE MOL
